

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Bouwregelgeving

November 2002

Het nieuwe Bouwbesluit

ANDERS MAAR WÉL EENVOUDIGER

Woningbouw

en 75
ouwer 68 en 75

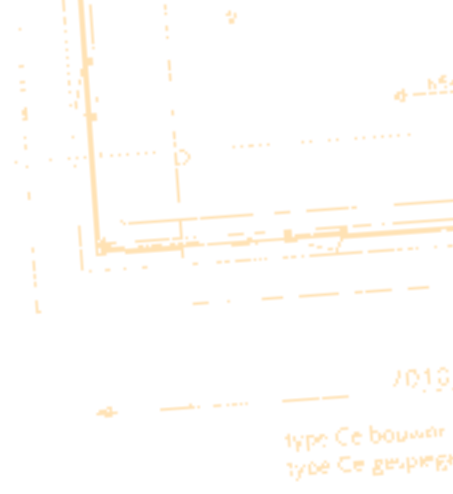

Het nieuwe Bouwbesluit

ANDERS, MAAR WÉL EENVOUDIGER

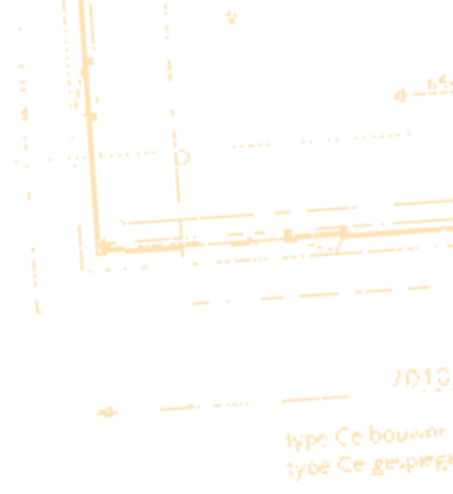
Woningbouw

nr 65 en 78
gegeld bouwvr 68 en 75

Inhoud

Inleiding	5
1 Het Nieuwe Bouwbesluit en hoe het werkt	7
• De nieuwe systematiek	7
• Bepalen van gebruiksfuncties in de praktijk	9
• Gebruiksfuncties en hun gemeenschappelijke ruimten	9
• Voorbeelden:	10
1. Schakelwoning variant 1	10
2. Schakelwoning variant 2	11
3. Portiekwoningen	12
4. Woning-winkel-combinatie	13
2 Aansturingstabel als leidraad	14
3 Fase twee en zijn wijzigingen	19
• Bezettingsgraadklasse	19
4 Bouwbesluit en de inhoudelijke wijzigingen	20
Wanneer gaat het in?	22
Meer info over vernieuwde Bouwbesluit	22

Het Nieuwe Bouwbesluit

Anders maar wél eenvoudiger

Brochure woningbouw

Het nieuwe Bouwbesluit heeft een 'conversie' ondergaan waardoor het toegankelijker gemaakt is voor de bouwpraktijk. Deze brochure gaat kort in op de vormtechnische veranderingen die in dit verband tot stand zijn gebracht. De inhoudelijke wijzigingen op het gebied van woningbouw, komen eveneens aan de orde. Aan de hand van voorbeelden wordt de inhoud verduidelijkt.

Inleiding

Naar verwachting treedt op 1 januari 2003 het vernieuwde Bouwbesluit in werking. De herziening van het Bouwbesluit, ook wel aangeduid als 'de conversie', omvat een ingrijpende verandering in de systematiek en de opbouw van het besluit. Het nieuwe Bouwbesluit is hierdoor een stuk eenvoudiger en gebruiksvriendelijker geworden.

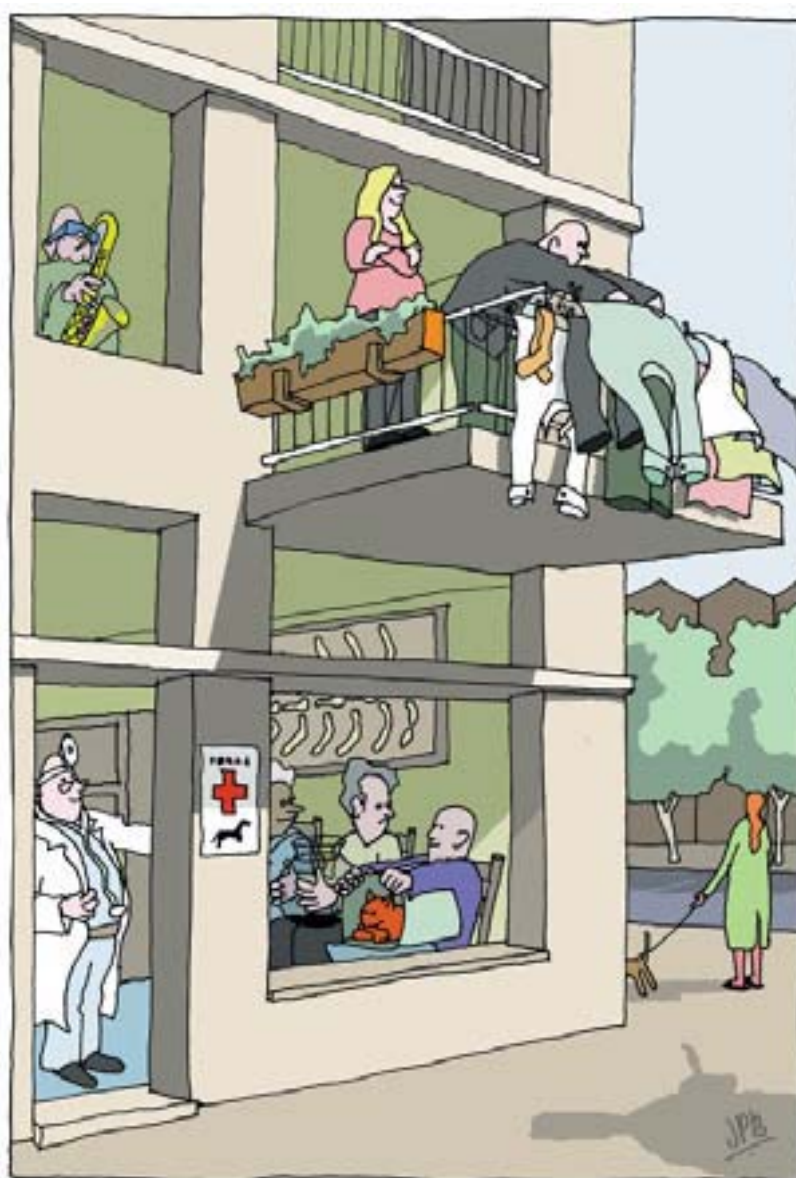
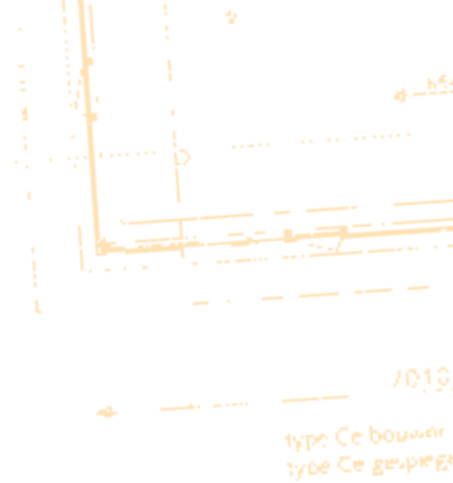
Met het eenvoudiger maken van het Bouwbesluit is vooral ingespeeld op vragen vanuit de markt. Het werken met het Bouwbesluit zoals dat al sinds 1992 van kracht is, werd vaak als moeilijk en omslachtig omschreven.

Het nieuwe Bouwbesluit is duidelijker van opzet en makkelijker te raadplegen. Dit is vooral gedaan met het oog op gebouwen waarin naast elkaar verschillende gebruiksfuncties voorkomen, zoals woningen, winkels en kantoren. Nu bevat het Bouwbesluit nog voor elk type bouwwerk apart een hoofdstuk (zoals woningen en woongebouwen), waarin alle eisen voor die gebouwen worden gegeven.

In het nieuwe Bouwbesluit is dit niet meer het geval. In het Bouwbesluit 2003 worden per beoordelingsaspect, de eisen voor de bouwwerken (i.c. gebruiksfuncties) gegeven. Voor woningbouwers is het even opletten om daaruit de eisen voor de 'woonfunctie' te selecteren. Doordat bij een woning behorende bijgebouwen, zoals een garage of een buitenberging, moeten voldoen aan de eisen van niet tot bewoning bestemde gebouwen (i.c. bouwwerk geen gebouw zijnde), hadden woningbouwers toch al vaak andere hoofdstukken van het Bouwbesluit nodig. Het nieuwe Bouwbesluit maakt het zoeken hiernaar dus eenvoudiger.

Gelijktijdig met de conversie treedt de tweede fase van het Bouwbesluit in werking. Deze voorziet erin dat het Bouwbesluit ook prestatie-eisen geeft voor utiliteitsgebouwen. Dat heeft op zichzelf geen effect voor woningen, maar de nieuwe prestatie-eisen gaven soms aanleiding tot aanpassing van de prestatie-eisen voor woningen en woongebouwen. Stroomlijning van de voorschriften bevordert de overzichtelijkheid van het totale pakket aan voorschriften.

In deze brochure wordt vooral ingegaan op de veranderingen van het nieuwe Bouwbesluit voor de woningbouwsector. Uitgaande van het grote aantal bouwvergunningen dat jaarlijks wordt aangevraagd, kan worden vastgesteld dat deze sector feitelijk de grootste gebruiker van het Bouwbesluit is. Aan de hand van voorbeelden wordt duidelijk gemaakt hoe het Bouwbesluit door de professionals in de bouw het beste kan en moet worden gebruikt. Dit alles onder het motto: anders maar wél eenvoudiger.

1 Het Nieuwe Bouwbesluit en hoe het werkt

De nieuwe systematiek

Een andere systematiek is de grootste verandering van het nieuwe Bouwbesluit. In het oude Bouwbesluit werden per type bouwwerk alle bouwtechnische voorschriften gegeven. In de herziening staan nu per beoordelingsaspect de eisen voor alle typen bouwwerken (i.c. de gebruiksfuncties van een gebouw). Met andere woorden: bij het beoordelingsaspect 'de geluidsisolatie van een gevel' staat per gebruiksfunctie aangegeven welke isolatie-eisen gelden.

De aanvrager van de bouwvergunning geeft zelf aan voor alle gedeelten van het gebouw welke functie(s) zij gaan vervullen. De functie bepaalt immers welke bouwtechnische eisen aan constructie en ruimten worden gesteld. De voorschriften zijn dus als het ware gekanteld.

De functies worden in het Bouwbesluit aangeduid als 'gebruiksfuncties'. Om dit goed te laten werken zijn er in totaal twaalf categorieën gebruiksfuncties geformuleerd ook wel hoofdgebruiksfuncties genoemd. Deze zijn:

- **Woonfunctie**
- **Bijeenkomstfunctie**
- **Celfunctie**
- **Gezondheidszorgfunctie**
- **Industriefunctie**
- **Kantoorfunctie**
- **Logiesfunctie**
- **Onderwijsfunctie**
- **Sportfunctie**
- **Winkelfunctie**
- **Overige gebruiksfunctie**
- **Bouwwerk geen gebouw zijnde**

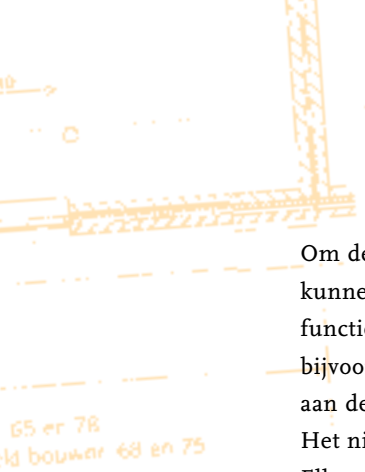
Naast deze hoofdgebruiksfuncties is een aantal subgebruiksfuncties gedefinieerd. Zo is 'woonfunctie' een hoofdgebruiksfunctie. Als subgebruiksfuncties van 'woonfunctie' worden bijvoorbeeld onderscheiden:

- 'woonfunctie gelegen in een woongebouw',
- 'woonfunctie van een woonwagen', en
- 'andere woonfunctie'.

Bij industriefunctie is 'lichte industriefunctie' een subgebruiksfunctie. Deze hoofdgebruiksfuncties en eventuele subgebruiksfuncties keren bij ieder beoordelingsaspect in het Bouwbesluit terug. In de volgende tabel, een willekeurig voorbeeld uit het nieuwe Bouwbesluit, is te zien hoe deze verschillende functies gerangschikt staan.

Voorbeeldtabel: Tabel 2.8 uit het Bouwbesluit

gebruiksfunctie	leden van toepassing							bepalingsmethode
	tijdsduur bezwijken							
artikel:	2.9							2.10
lid:	1	2	3	4	5	6	7	*
1 Woonfunctie								
a. woonfunctie van een woonwagen	-	-	-	-	-	-	-	-
b. andere woonfunctie	1	2	3	-	-	-	-	*
2 Bijeenkomstfunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
3 Celfunctie								
a. celfunctie voor dag- en nachtverblijf	1	-	-	-	5	6	-	*
b. andere celfunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
4 Gezondheidszorgfunctie								
1. gedeelte voor aan bed gebonden patienten	1	-	-	-	5	6	-	*
2. ander gedeelte	1	-	-	4	-	6	-	*
5 Industriefunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
6 Kantoorfunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
7 Logiesfunctie								
a. logiesfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 100 m ² , niet gelegen in een logiesgebouw	1	-	-	-	-	-	-	*
b. andere logiesfunctie	1	-	-	-	5	6	-	*
8 Onderwijsfunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
9 Sportfunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
10 Winkelfunctie	1	-	-	4	-	6	-	*
11 Overige gebruiksfunctie								
a. overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	1	-	-	4	-	6	-	*
b. overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	1	-	-	4	-	6	-	*
c. andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	7	*

Om de verschillende gebruiksfuncties in een gebouw aan de eisen van het Bouwbesluit te kunnen toetsen, moet eerst duidelijk zijn welke gedeelten van het gebouw door die gebruiksfuncties worden gebruikt. In het geval dat een gebouw meerdere gebruiksfuncties heeft, bijvoorbeeld een motel met een sportvoorziening, dan moet worden voldaan aan alle eisen die aan de gebruiksfuncties 'logiesfunctie' (kamers in motel) en 'sportfunctie' worden gesteld. Het nieuwe Bouwbesluit behandelt een woongebouw niet meer als een hoofdgebruiksfunctie. Elk onderdeel van een woongebouw is ook een al dan niet gemeenschappelijk onderdeel van een of meer woonfuncties. Daarom geeft het Bouwbesluit de eisen voor die onderdelen bij de hoofdgebruiksfunctie 'woonfunctie'.

Bepalen van gebruiksfuncties in de praktijk

Het komt voor dat de ontwerper van een woning ervoor kiest om bijvoorbeeld aan een zolder van een woning de bestemming 'niet tot bewoning bestemde ruimte' (overige gebruiksfunctie) te geven. Dit gebeurt bijvoorbeeld als de zolder onvoldoende de plafondhoogte heeft om als 'verblijfsruimte' te worden bestempeld. Zo voorkomt de ontwerper dat er onnodig hoge eisen op die zolder van toepassing zijn en de woning te duur wordt. Uiteraard beperkt hij hiermee ook de formele gebruiksmogelijkheden van de zolder.

Deze praktijk is niet de enige verklaring voor het feit dat een 'woning' vaak meerdere gebruiksfuncties omvat dan alleen een gebruiksfunctie met de naam 'woonfunctie'. Een garage van een woning wordt in principe niet als een ruimte van een 'woonfunctie' beschouwd. Een garage is een niet tot bewoning bestemde ruimte en valt onder de hoofdgebruiksfunctie 'overige gebruiksfuncties'. De conversie verandert aan deze situatie helemaal niets.

Gebruiksfuncties en hun gemeenschappelijke ruimten

Sommige ruimten van een gebouw vervullen een rol voor meerdere gebruiksfuncties. Deze soort ruimten worden in het Bouwbesluit aangeduid als 'gemeenschappelijke' ruimten. Een gebruiksfunctie bestaat in die situatie uit een verzameling van niet-gemeenschappelijke ruimten en gemeenschappelijke ruimten. Denk maar aan een gang in een kantoor (kantoorfunctie) die ook een kantine ontsluit (bijeenkomstfunctie).

Bij de bepaling van de gebruiksoppervlakte van een gebruiksfunctie wordt de gebruiksoppervlakte van een gemeenschappelijke ruimte voor een evenredig deel meegeteld. Dit wijkt overigens niet af van de huidige benaderingswijze.

Ruimten en bouwdelen die deel uitmaken van meerdere gebruiksfuncties moeten voldoen aan alle eisen die het Bouwbesluit daarvoor, vanuit die verschillende gebruiksfuncties, aangeeft. Altijd geldt de zwaarste eis.

Voorbeelden

Omdat de vraag tot welke gebruiksfunctie een ruimte behoort, belangrijk is bij het vaststellen van de eisen die op die ruimte van toepassing zijn, volgen hierna wat voorbeelden die laten zien wat er op het gebied van het aanduiden van bestemmingen mogelijk is. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de 'gemeenschappelijke ruimte'.

Voorbeeld 1

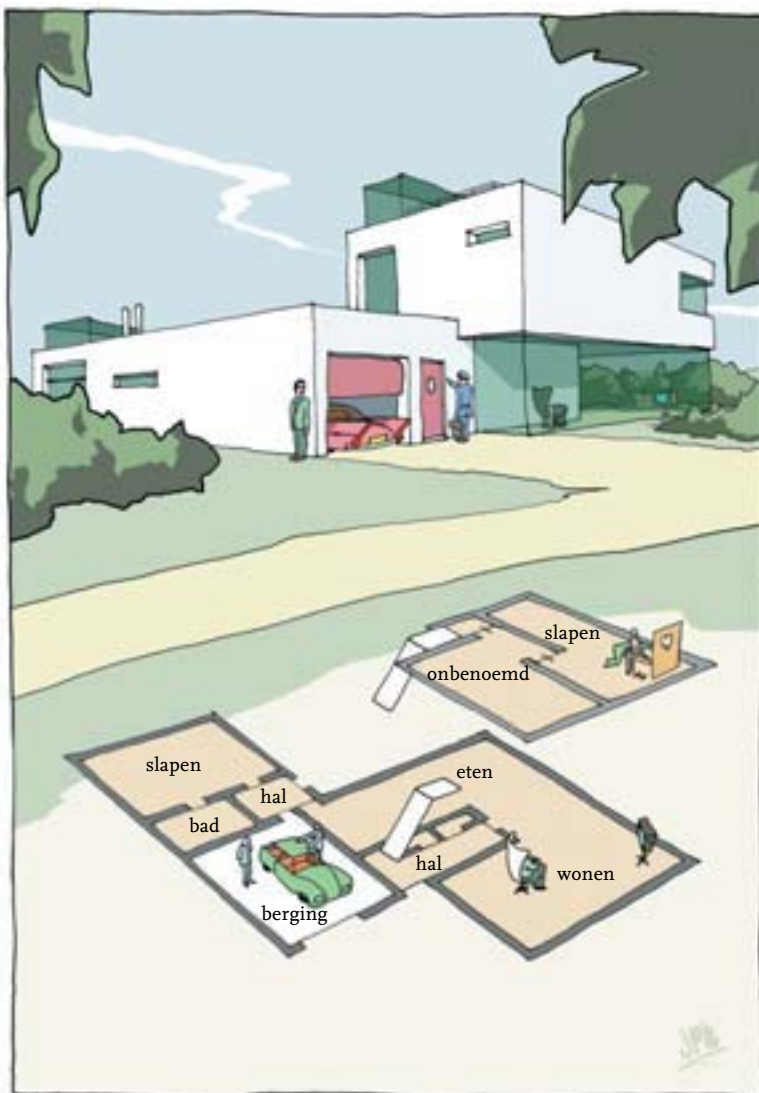
Schakelwoning variant 1

De schakelwoning waarvan in onderstaande tekening de schematische plattegronden zijn gegeven, omvat twee gebruiksfuncties:

- een 'woonfunctie', en
- een 'overige gebruiksfunctie' die bij één woonfunctie hoort.

De bewoner heeft de ruimte die door de ontwerper is aangeduid als 'berging' in gebruik als een garage. Deze ruimte maakt dus geen onderdeel uit van de 'woonfunctie'. De onbenoemde ruimte op de verdieping maakt wel onderdeel uit van de woning. Door deze ruimte aan te

duiden als 'onbenoemde ruimte' en niet als 'verblijfsruimte' behoeft de ontwerper deze ruimte niet te laten voldoen aan de eisen die gelden voor een verblijfsgebied van een woning. Daardoor kan hij bijvoorbeeld het raamoppervlak van deze ruimte beperken, waardoor het warmteverlies in het stookseizoen eenvoudiger laag kan worden gehouden. De gebruiksoppervlakte van de onbenoemde ruimte telt echter volledig mee bij het bepalen van de gebruiksoppervlakte van de woonfunctie. Hierdoor levert de onbenoemde ruimte een aanzienlijk bijdrage aan het energiebudget dat de 'woonfunctie' krijgt toegewezen bij de bepaling van de energieprestatie. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat de onbenoemde ruimte later toch als slaapkamer wordt gebruikt.

De ontwerper zou er bijvoorbeeld ook voor hebben kunnen kiezen om de gehele verdieping aan te duiden als 'overige gebruiksfunctie'. Dit leidt tot de volgende variant.

Voorbeeld 2

Schakelwoning variant 2

De schakelwoning waarvan in onderstaande figuur de schematische plattegronden zijn gegeven, omvat drie gebruiksfuncties:

- een 'woonfunctie',
- twee 'overige gebruiksfuncties' die bij één woonfunctie horen, namelijk een garage en een zolder.

Hoewel de verkeersroute naar de zolder, evenals de vluchtroute uit de zolder, over de trap en door de hal van de 'woonfunctie' loopt, behoeft de ontwerper die trapgang en die hal niet aan te duiden als gemeenschappelijke verkeersruimte. Routes van een gebruiksfunctie mogen door ruimten van andere gebruiksfuncties lopen.

Voor een woonfunctie geldt de eis dat een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte en een ruimte die niet

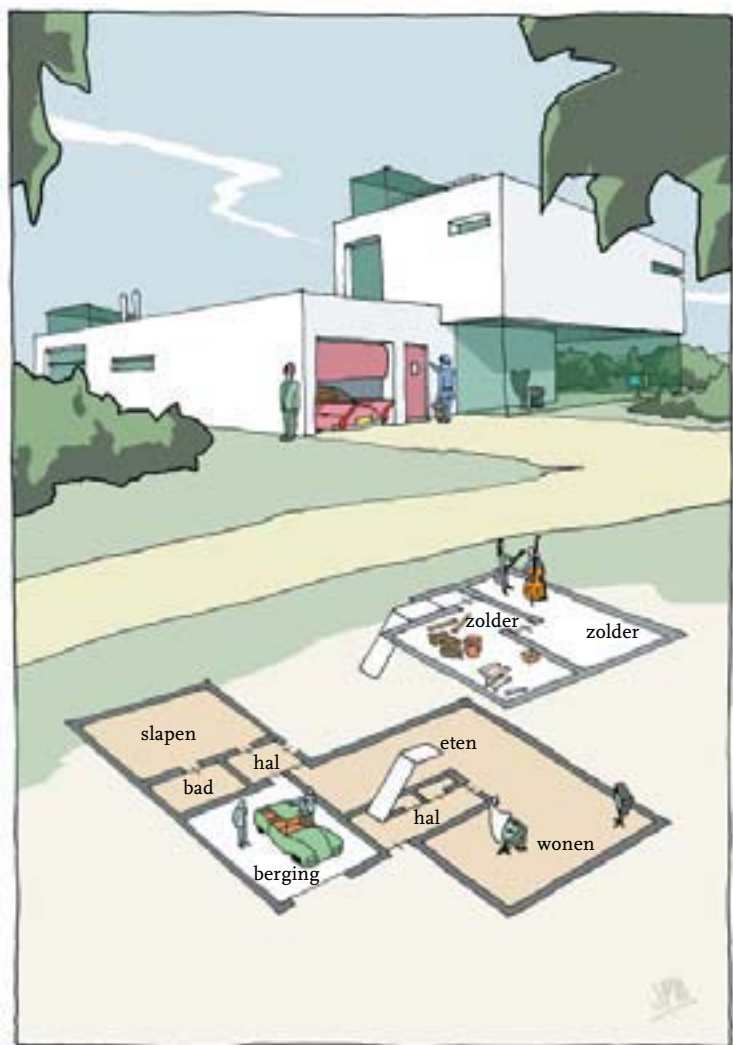
wordt verwarmd of die wordt verwarmd voor uitsluitend een ander doel dan het verblijven van mensen, een warmteweerstand heeft van ten minste $2,5 \text{ m}^2 \cdot \text{K/W}$ (artikel 5.2, derde lid).

De zoldervloer moet dus over de gehele oppervlakte, behalve boven de hal van de woonfunctie, aan deze zware eis betreffende de warmteweerstand voldoen.

De eis aan de warmteweerstand van de vloer zou niet gelden als de zolder een ruimte is die wordt verwarmd ten behoeve van het verblijven van mensen. Maar de zolder kan niet tegelijkertijd worden aangeduid

- als een ruimte waarin het verblijven van mensen een ondergeschikte rol speelt - zoals per definitie geldt voor een 'overige gebruiksfunctie' - dus als een ruimte niet zijnde een verblijfsruimte, én
- als een ruimte die wordt verwarmd voor het verblijven van mensen.

De aanduiding van de bestemmingen binnen alle indieningsbescheiden dient steeds eenduidig te zijn.

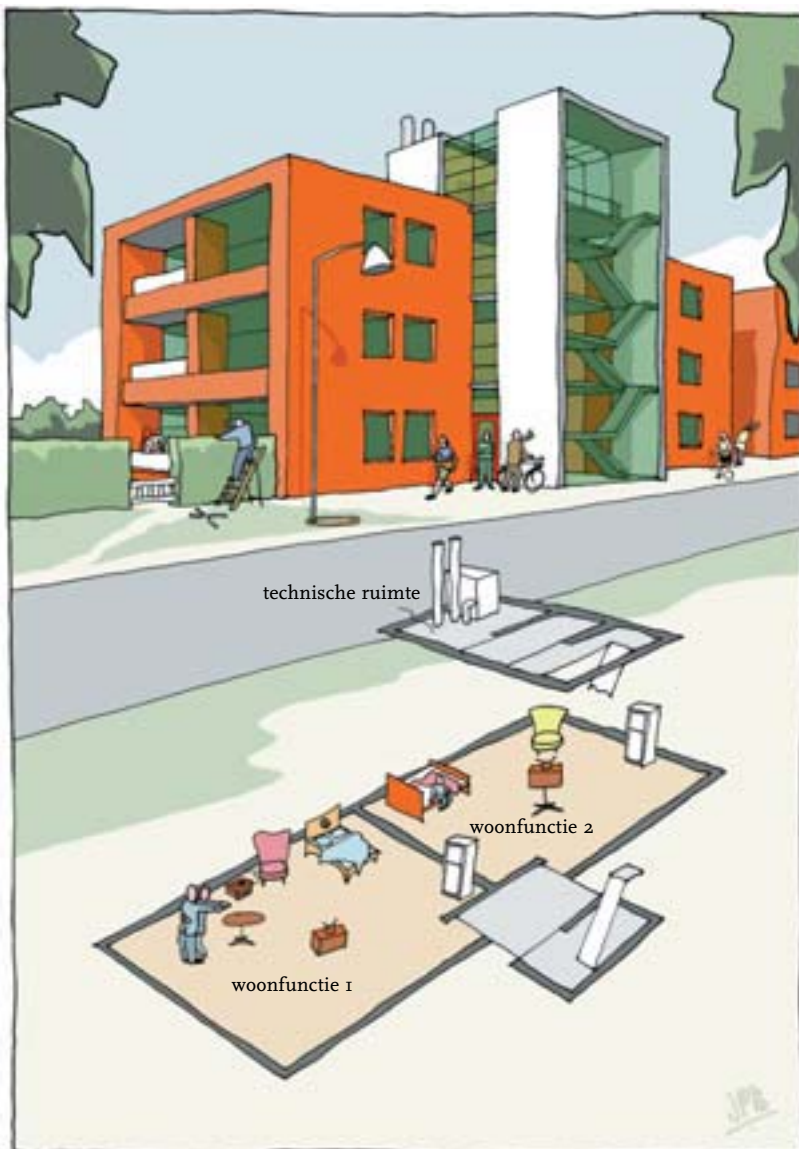
Voorbeeld 3

Portiekwoningen

Het gebouw bevat 6 portiekwoningen, twee op elke bouwlaag. In onderstaande figuur zijn de schematische plattegronden gegeven van een standaard bouwlaag en van de dakopbouw.

Het gebouw herbergt zes woonfuncties. De woonfuncties bestaan uit niet-gemeenschappelijke ruimten en gemeenschappelijke ruimten. De gemeenschappelijke ruimten (grijs oppervlak) worden door elke gebruiksfunctie gebruikt en worden daarom geacht onderdeel te zijn van elk van de zes gebruiksfuncties afzonderlijk. De technische ruimte is een gemeenschappelijke technische ruimte van woonfunctie 1, maar ook een gemeenschappelijke technische ruimte van woonfunctie 2, etc. Voor het trappenhuis geldt hetzelfde.

Als alle zes woningen even groot zijn, telt de gebruiksoppervlakte van de gemeenschappelijke ruimten voor eenzede deel mee bij het bepalen van de gebruikoppervlakte van elke woonfunctie afzonderlijk. Deze wijze van toerekenen is overigens niet nieuw. De bepaling van de gebruiksoppervlakte geschiedt, zoals voorheen, geheel overeenkomstig NEN 2580.

Voorbeeld 4

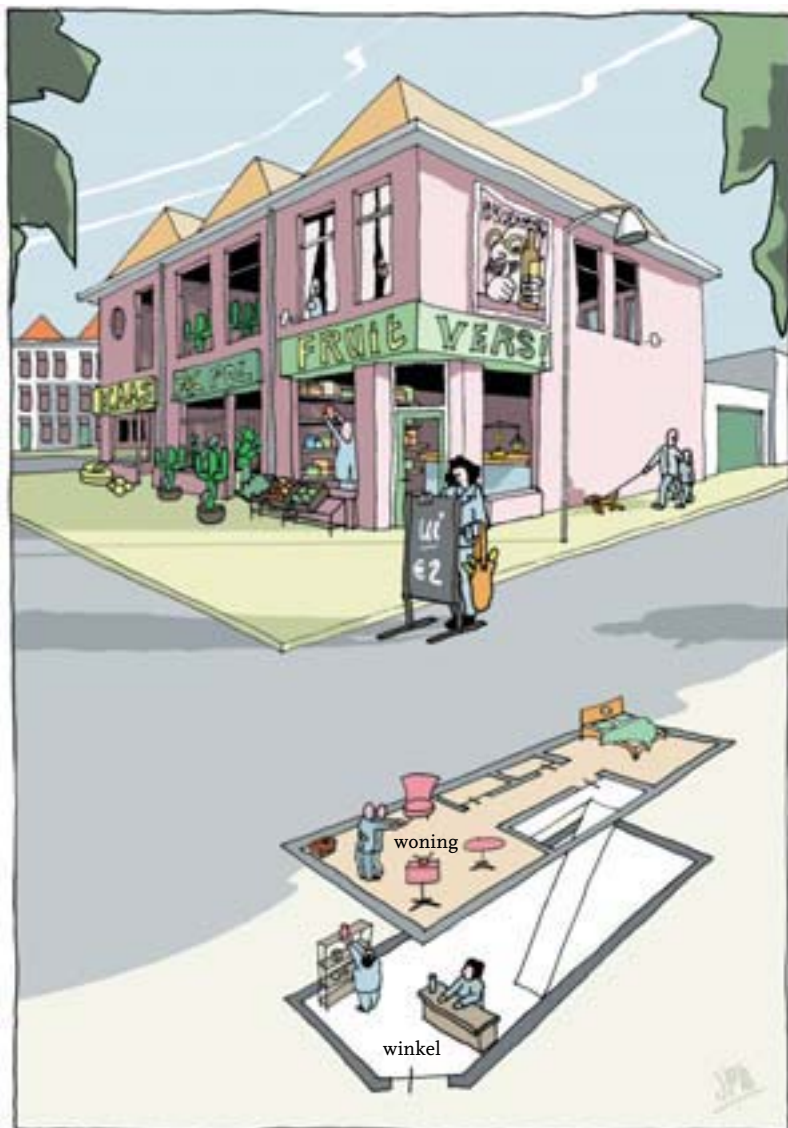
Woning – winkel – combinatie

Het pand heeft op de begane grond de bestemming winkel en op de verdieping de bestemming wonen. In onderstaande figuur zijn de schematische plattegronden gegeven van beide bouwlagen.

Het gebouw herbergt twee gebruiksfuncties: een 'winkelfunctie' (beneden) en een 'woonfunctie' (boven). De aanvrager van de bouwvergunning bepaalt welke ruimte tot de winkelfunctie behoort en welke ruimte tot de woonfunctie. Merk op dat er ook op de verdieping nog een ruimte van de winkelfunctie ligt. Dat kan ook anders. Bovendien is er ook nog een mogelijkheid om 'gemeenschappelijke' ruimten aan te wijzen.

De scheiding tussen de woonfunctie en de winkel moet in beide richtingen aan dezelfde eisen voldoen als de scheiding tussen de winkel en bijvoorbeeld een naastgelegen aangrenzende woning en deze winkel. Dat geldt voor alle aspecten (brand, geluid, etc.). Het verschil tussen deze woning en een aangrenzende woning is slechts dat er verkeers- en vluchtroutes van de

woning door de winkel lopen. De ruimten waardoor deze routes lopen behoeven niet te worden aangeduid als een onderdeel van de woonfunctie en dragen, als daarvoor wordt gekozen, niet bij aan de gebruiksoppervlakte van de woning.

2 Aansturingstabel als leidraad

Is eenmaal bekend welke gebruiksfuncties een ruimte gaat krijgen, dan kunnen in het Bouwbesluit de eisen voor diverse beoordelingsaspecten worden opgezocht. Net als in het 'oude' Bouwbesluit worden er bij de beoordelingsaspecten functionele eisen en prestatie-eisen gesteld. Deze zijn als volgt geordend:

- **Functionele eis**
- **Prestatie-eis**

Voor elk hoofdaspect van beoordeling, bijvoorbeeld 'beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie', heeft het Bouwbesluit een afdeling. Als het Bouwbesluit ook eisen stelt aan bestaande bouw, is de afdeling gesplitst in twee paragrafen. Eén voor nieuwbouw en één voor bestaande bouw. Zo niet, dan bestaat een afdeling slechts uit één paragraaf, alleen voor nieuwbouw.

De verschillende paragrafen zijn steeds op dezelfde manier opgebouwd. Zo geeft het eerste artikel van een paragraaf voor een beoordelingsaspect het kader aan voor de voorschriften. Lid 1 geeft de functionele eis. Lid 2 geeft aan dat met de in de tabel vermelde prestatie-eis(en) wordt voldaan aan de functionele eis. Een eventueel aanwezig lid 3 geeft aan voor welke gebruiksfunctie(s) de functionele eis niet van toepassing is.

De prestatie-eisen zelf en soms ook daarbij behorende grenswaarden zijn te vinden in de zogenoemde aansturingstabel die is opgenomen aan het eind van ieder eerste artikel van iedere paragraaf. Deze tabellen wijzen namelijk de voorschriften van het beoordelingsaspect aan die voor de verschillende gebruiksfuncties van toepassing zijn. Deze voorschriften, in de tabel 'de leden van toepassing genoemd', volgen steeds weer na die tabel.

Om de werking van een aansturingstabel te verduidelijken, laten we dit zien aan de hand van twee voorbeelden.

Voorbeeld I

Als eerste de voorschriften met betrekking tot 'Afvoer van hemelwater' (nieuwbouw).

Artikel 3.41 (het eerste artikel van de paragraaf: dus het kader)

1. Een te bouwen bouwwerk heeft een zodanige voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater dat een voor de gezondheid nadelige situatie wordt voorkomen.
2. Voor zover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.41 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.41 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.41

gebruiksfunctie	leden van toepassing				
		aanwezigheid		aansluitingen	capaciteit
artikel:	3.42	3.43		3.44	3.45
lid:	*	1	2	*	*
1 Woonfunctie					
a. woonfunctie van een woonwagen	*	1	2	*	-
b. andere woonfunctie	*	1	2	*	*
2 Bijeenkomstfunctie	*	1	2	*	*
3 Celfunctie	*	1	2	*	*
4 Gezondheidszorgfunctie	*	1	2	*	*
5 Industriefunctie	-	-	-	-	-
6 Kantoorfunctie	*	1	2	*	*
7 Logiesfunctie					
a. logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw	-	-	-	-	-
b. logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	*	1	2	*	*
8 Onderwijsfunctie	*	1	2	*	*
9 Sportfunctie	*	1	2	*	*
10 Winkelfunctie	*	1	2	*	*
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-

Artikel 3.42 (leden van toepassing)

Een dak heeft een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater.

Artikel 3.43

1. Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, heeft een aansluitmogelijkheid voor aansluiting op het openbaar riool.
2. Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, kan worden samengevoegd met een voorziening voor afvalwater en fecaliën, als bedoeld in artikel 3.32, tenzij er een openbaar riool aanwezig is, dat uitsluitend is bestemd voor de afvoer van hemelwater.

Artikel 3.44

Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, of een samengevoegde voorziening, als bedoeld in artikel 3.43, tweede lid, heeft een volgens NEN 3215 bepaalde capaciteit die ten minste gelijk is aan de volgens NEN 3215 bepaalde belasting van die voorziening.

Artikel 3.45

Een voorziening voor de opvang en afvoer van hemelwater, als bedoeld in artikel 3.42, die binnen een gebouw ligt, is, bepaald volgens NEN 3215, lucht- en waterdicht.

Via de tabel is dus in één oogopslag te zien dat de voorschriften gelden voor bijna alle gebruiksfuncties. Ze zijn alleen niet van toepassing op gebouwen met een 'industriefunctie', 'logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw', 'overige gebruiksfunctie' en 'bouwwerk geen gebouw zijnde'. Artikel 3.45 geldt niet voor 'woonfunctie van een woonwagen'.

Voorbeeld II

Het tweede voorbeeld betreft de 'Beperking van galm' (nieuwbouw)

Artikel 3.15

1. Een te bouwen bouwwerk heeft in een verblijfsruimte of een gemeenschappelijke verkeersruimte een zodanige geluidsabsorptie, dat geluidhinder door galm wordt beperkt.
2. Voor zover voor een gebruiksfunctie in tabel 3.15 voorschriften zijn aangewezen, wordt voor die gebruiksfunctie aan de in het eerste lid gestelde eis voldaan door toepassing van die voorschriften.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gebruiksfuncties waarvoor in tabel 3.15 geen voorschrift is aangewezen.

Tabel 3.15

gebruiksfunctie	leden van toepassing		grenswaarden
	galm		verblijfsruimte
	artikel:	3.16	3.16
	lid:	1	2
1 Woonfunctie			
a. woonfunctie gelegen in een woongebouw	1	-	-
b. andere woonfunctie	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie	-	-	-
3 Celfunctie	-	-	-
4 Gezondheidszorgfunctie	-	-	-
5 Industriefunctie	-	-	-
6 Kantoorfunctie	-	-	-
7 Logiesfunctie	-	-	-
8 Onderwijsfunctie			
a. onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	-	2	1
b. andere onderwijsfunctie	-	-	-
9 Sportfunctie			
a. sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor het basis- of speciaal onderwijs	-	2	1,5
b. andere sportfunctie	-	-	-
10 Winkelfunctie	-	-	-
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-

Artikel 3.16 (de leden van toepassing)

1. Een aan een niet-gemeenschappelijke ruimte van een woonfunctie grenzende besloten gemeenschappelijke verkeersruimte voor het ontsluiten van een woonfunctie gelegen in een woongebouw, heeft een volgens NEN 5078 bepaalde totale geluidsabsorptie met een getalwaarde, uitgedrukt in m^2 , die niet kleiner is dan $1/8$ van de getalwaarde van de inhoud van die ruimte, uitgedrukt in m^3 , in elk van de octaafbanden met middenfrequenties van 250, 500, 1.000 en 2.000 Hz.
2. Een verblijfsruimte heeft een volgens NEN 5077 bepaalde gemiddelde nagalmtijd van niet meer dan de in tabel 3.15 aangegeven grenswaarde.

Via deze tabel is te zien dat de voorschriften maar bij een zeer beperkt aantal gebruiksfuncties van toepassing is. Dit geldt voor 'woonfunctie gelegen in een woongebouw' en voor 'onderwijsfunctie voor het basis- en speciaal onderwijs' en 'sportfunctie behorend tot een onderwijsfunctie voor het basis- en speciaal onderwijs.' Voor de laatste twee zijn daarbij nog grenswaarden gegeven.

3 Fase twee en zijn wijzigingen

Zoals in de inleiding is aangegeven, treedt tegelijk met de conversie fase twee van het Bouwbesluit in werking. Deze fase werd in 1998 al in het Staatsblad (Stb. 1998, 618) gepubliceerd. Door, op verzoek van de bouwpraktijk, te wachten met de inwerkingtreding op het geconverteerde Bouwbesluit, wordt nu in één keer een nieuw Bouwbesluit ingevoerd. Met fase twee wordt het Bouwbesluit uitgebreid met concrete eisen. Zo geeft het nieuwe Bouwbesluit ook prestatie-eisen voor andere bouwwerken dan woningen en kantoren, zoals winkels en restaurants. Deze aanpak versterkt de landelijke uniformering van de bouwvoorschriften.

Een ander belangrijk aspect van fase 2 is het aanpassen van het Bouwbesluit aan bouwvoorschriften als gevolg van voorschriften op grond van andere wetten dan de Woningwet. Hiermee wordt vooral tegemoet gekomen aan de sterke wens van het bouwbedrijfsleven om alle publieksrechtelijke bouwvoorschriften geharmoniseerd op één plaats te kunnen vinden. Naast het introduceren van prestatie-eisen zijn er nog twee andere inhoudelijke wijzigingen als gevolg van de tweede fase Bouwbesluit. Een voor de toegankelijkheid van utiliteitsgebouwen (er is nog maar één toegankelijkheidssector, die altijd toegankelijk is voor iedereen) en een in het omgaan met de bezettingsgraadklasse van utiliteitsgebouwen.

Bezettingsgraadklasse

De bezettingsgraadklasse geldt niet voor de woningbouw, maar is alleen van belang voor utiliteitsbouw en dan vooral bij nieuwbouw. Dat neemt niet weg dat het goed is om op deze plaats de werking ervan mee te nemen.

De tweede fase van het Bouwbesluit hanteert de bezettingsgraad vooral bij voorschriften op het gebied van brandveiligheid, arbeidsomstandigheden en ventilatie. Daarbij is gekozen voor een klasse-indeling. Er zijn vijf klassen gedefinieerd: B1 tot en met B5.

B1 is de hoogste klasse. Hierbij is het aantal vierkante meters per persoon het kleinst ofwel het aantal personen per vierkante meter het grootst. Bij klasse B5 treedt de laagste bezettingsgraad op, met het grootste aantal vierkante meters per persoon ofwel het aantal personen per vierkante meters is het kleinst.

De aanvrager van een bouwvergunning voor een utiliteitsgebouw moet bij de aanvraag opgeven voor welke klasse hij de verschillende ruimten van een gebouw geschikt wil maken. Daarbij kan hij voor verschillende ruimten van het gebouw andere klassen kiezen.

De keuze bepaalt vervolgens het niveau van eisen dat voor de betreffende ruimten geldt.

De aanvrager is overigens niet geheel vrij om de klasse te kiezen. Afhankelijk van de gebruiksfunctie is soms het kiezen van een lage klasse (bijvoorbeeld B5) niet toegestaan. In de aansturingstabel is dan aangegeven welke klassen wel zijn toegestaan.

Is eenmaal voor een bepaalde klasse aangevraagd, dan mag de ruimte niet worden gebruikt met een hogere bezetting.

4 Bouwbesluit en de inhoudelijke wijzigingen

Naast de vernieuwde aanpak in het Bouwbesluit 2002 en het tevens van kracht worden van fase 2, zijn ook de nodige inhoudelijke wijzigingen meegenomen. Achterliggende gedachte daarbij is uiteraard dat overbodige ballast is in het nieuwe Bouwbesluit zoveel mogelijk wordt voorkomen. Daarbij komt dat het Bouwbesluit geen statisch pakket van eisen is, maar dat het ook inspeelt op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Hierbij kan worden gedacht aan de kwaliteitsvraag, energiebesparing, het toenemend aantal ouderen dat langer thuis zal wonen of de toename in gemiddelde lengte van de bevolking.

Van groot belang voor de woningbouwsector is dan ook dat om deze laatste reden de eisen voor toegankelijkheid en hoogte van ruimten gewijzigd zijn. Zo is bijvoorbeeld de vereiste vrije hoogte in verblijfsgebieden verhoogd van 2,40 naar 2,60 meter en die in toiletruimten, bad-

ruimten en verkeersruimten van 2,10 naar 2,30 meter. De vereiste vrije hoogte van de toegangen tot deze ruimten is eveneens verhoogd van 2,10 naar 2,30 meter (dus hogere deuren). De vereiste breedte van gemeenschappelijke verkeersruimten in een woongebouw is gewijzigd van 1,10 naar 1,20 meter. Daarnaast worden 'luiere' trappen voorgeschreven, d.w.z. trappen met lagere treden.

Hier volgt een greep uit de andere belangrijke wijzigingen voor met name de woningbouwsector:

Bruikbaarheideisen voor woningen

Vervallen zijn de eisen dat er bij een woning een buitenberging en een buitenruimte aanwezig moeten zijn en een voorzieningengebouwtje bij een woonwagen. Tevens zijn de eisen geschrapt voor een opstelplaats voor een wasmachine in een woning en een voorziening voor telecommunicatiesignalen. Ook vervallen zijn de eisen aan verplaatsing en vervorming.

De eis aan de binnenoppervlaktetemperatuur is voor toiletruimten en badruimten uit de regelgeving verdwenen.

Vloerafscheidingen, trappen

Eisen aan detailmaten van vloerafscheidingen zijn gewijzigd. De voorwaarden voor achterwege laten van afscheidingen zijn veranderd. De vereiste breedte van trappen is afhankelijk van de vloeroppervlakte. De struikelformule is komen te vervallen. Er zijn nieuwe eisen voor trapvormige vloeren van verblijfsgebieden. De vereiste vrije hoogte boven een trap is, in het kader van de verbetering van de beloopbaarheid van trappen, verhoogd van 2,10 naar 2,30 meter. Daarnaast krijgen trappen in woningen ruimere afmetingen, inspelend op het feit dat er meer ouderen komen en deze langer zelfstandig thuis blijven wonen.

Brandveiligheid

Voor woningen en woongebouwen zijn de voorschriften op een aantal punten aangescherpt en/of verduidelijkt. Een lagere weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag in verband met een lage permanente vuurbelasting is alleen nog toegestaan voor lage woningen en woongebouwen. Geschrapt is de eis dat tussen verblijfsruimten van een woning die op verschillende bouwlagen liggen, een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van twintig minuten aanwezig is. Daarvoor in de plaats is een op het elektriciteitsnet aangesloten rookmelder voorgeschreven. In relatie hiermee mag binnen een woning de maximale loopafstand tussen een verblijfsruimte en een toegang van die woning niet groter zijn dan vijftien meter.

Geluidwering tussen woningen

De eisen voor contactgeluid voor woningen zijn met 5 dB verhoogd.

BOUWBESLUIT 2003, WANNEER GAAT HET IN?

Het Bouwbesluit 2003 treedt naar verwachting met ingang van 1 januari 2003 in werking. Dat betekent dat tot en met 31 december 2002 bouwaanvragen op basis van het 'oude' Bouwbesluit kunnen worden ingediend. De toetsing van deze aanvragen gebeurt dan ook op basis van het 'oude' Bouwbesluit. Pas na 1 januari 2003 moeten de bouwaanvragen voldoen aan het nieuwe Bouwbesluit.

MEER INFO OVER HET VERNIEUWDE BOUWBESLUIT

Meer informatie over het vernieuwde Bouwbesluit is te vinden in een speciale handleiding die het ministerie van VROM heeft gemaakt. Tevens zijn door het ministerie van VROM nog andere brochures ontwikkeld over het nieuwe Bouwbesluit. Het gaat hierbij om een meer algemene brochure over Het Nieuwe Bouwbesluit en een specifieke brochure over 'Integrale Toegankelijkheid'. Verder is het Bouwbesluit ook op de digitale snelweg te raadplegen. Het adres is www.minvrom.nl

HELPDESK BOUWREGELGEVING

Sinds 1 maart 2002 is de Helpdesk Bouwregelgeving actief. De helpdesk geeft uitleg over de gewijzigde Woningwet (bouwvergunningprocedure en welstand) en het nieuwe Bouwbesluit. Vragen over concrete bouwadviezen of het toetsen van bouwplannen worden niet door de helpdesk beantwoord. U kunt vragen stellen via het formulier op de site (www.vrom.nl/bouwbesluit) en ter verduidelijking van uw vraag een bijlage toevoegen van bijvoorbeeld een situatietekening of schets. Ook kunt u vragen indienen via de fax (015-276 34 40) of per brief (Postbus 6001 2600 JA Delft). Telefonisch vragen stellen is niet mogelijk.

-
-
- Publicatie van:
- Ministerie van Volkshuisvesting,
- Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- Centrale Directie Communicatie
- Rijnstraat 8
- 2515 XP Den Haag
-
- vrom 020746/10-02 23354/212

type Ce bouwtr. 05
type Ce gespiegeld b